

BIDRAG FRA

FORSKNINGSPROGRAMMET "TEKNOLOGIER I BORGERNÆR SUNDHED"

I det institutionelle forskningsprogram "Teknologier i borgernær sundhed" (TIBS) forsker vi i teknologiens og digitaliseringens samspil med borgeren og de professionelle. Dette for at generere viden om, hvordan teknologi og digitalisering understøtter eller begrænser borgernes livskvalitet og sundhed og medarbejdernes professionsudøvelse – et forskningsfokus, der er væsentligt i forhold til den aktuelle samfundsmæssige kontekst. I den byder den teknologiske udvikling på flere nye udviklingsmuligheder, og sideløbende skaber den voksende teknologiske udvikling og digitalisering nye udfordringer for borgere, patienter, politiske beslutningstagere og sundhedsprofessionelle. Det skal vi selvfølgelig have noget viden om.

Et centralt tema for TIBS og UCN, hvor vi driver en række sundhedsuddannelser og teknologiske uddannelser, er derfor at have robust og kritisk viden til at vurdere, om og hvordan teknologi og digitalisering bringer virkning og værdi til borgere, patienter, fagprofessionelle og systemet, og med hvilke formål. Denne viden skal videreudvikle sundhedsuddannelserne og nogle af teknologiuddannelsernes vidensgrundlag og den sundhedsprofessionelle praksis og de erhverv, vi uddanner til.

TIBS har et særligt blik på det borgernære aspekt, hvilket betyder, at vi arbejder med at udvikle viden om teknologier og digitalisering, der har relevans for borgeren, hvorfor inddragelse af borgernes, de pårørendes og de professionelles perspektiver er væsentlige

elementer i den forskningsviden, vi genererer – også med henblik på at denne viden kan implementeres i praksis og erhverv, fordi forskellige aktører bidrager til relevansen af den viden, der fremkommer.

I TIBS har vi et drive for at skabe samfundsrelevant viden, og derfor er vi også inspirerede af Forsk2025 (Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2017). Her understreges det, at for at håndtere udfordringerne og understøtte en stadig sundere befolkning skal sundhedsvæsenet i endnu højere grad kunne håndtere samspillet med patienter, teknologi og andre offentlige og private aktører på området. Der er behov for yderligere forskning og udvikling, som skal skabe den nødvendige teknologiske modning og viden om effektive processer, samspil og brugerinddragelse i sundhedsvæsenet (Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2017). Det er i høj grad dette behov og disse mål, som vi i TIBS forfølger i den forskning, vi laver.

I dette UCN Perspektiv vil I kunne læse to artikler, hvor Uffe Læssøe, der er ansat i en fælles docentstilling mellem Fysioterapeutuddannelsen og TIBS, sætter spot på centrale diskussioner og refleksioner inden for sundhed og borgernær teknologi.

Det drejer sig om artiklen *Algoritmer i sundhedsfagligt arbejde*, hvor Uffe Læssøe beskriver og reflekterer over, hvordan sundhedsprofessionelle finder den rette balance mellem at anvende teknologi digitalt uden at miste troen på egen dømmekraft og fortolkningsevne. Artiklen fastslår, at dette dilemma både kræver en

grundlæggende teknologiforståelse og såkaldt digital dannelse hos de studerende og de professionsuddannede, så de kan agere selvstændigt og etisk korrekt i relation til borgeren – et forhold, der er grundlæggende for TIBS at have fokus på i samarbejde med sundhedsuddannelserne.

Derudover drejer det sig om artiklen "*Patient 2.0*" – *patientrollen og sundhedsvæsenet i forandring*. I denne artikel beskriver Uffe Læssøe det forhold, at internettets udbredelse har givet patienter/borgere lettere adgang til sundhedsinformationer og har skabt mulighed for erfaringsudveksling gennem sociale medier. Det har i nogen grad medført en ny patient-/borgerrolle og dermed også et ændret samspil mellem patient/borger og de sundhedsprofessionelle. Den sundhedsprofessionelle bliver sat overfor nye udfordringer og nye arbejdsopgaver i kontakten med patienten/borgeren. TIBS og sundhedsuddannelserne har derfor en stor opgave i at ruste de studerende og de professionsuddannede til at agere kvalificeret i denne kontekst.

Ud over disse to artikler er der flere andre artikler i dette UCN Perspektiv, der har fokus på sundhed og borgernær teknologi, og som er resultater af projektsamarbejder mellem TIBS og sundhedsuddannelserne

og en række teknologiuddannelser om vidensudvikling inden for borgernær sundhed, teknologi og digitalisering – artikler, der på forskellig vis præsenterer og formidler viden, der relaterer sig til den forskning, der er central i TIBS, nemlig hvordan teknologi og digitalisering understøtter og/eller begrænser patientens/borgerens livskvalitet og sundhed og medarbejdernes professions- og erhvervsudøvelse.

Jeg ønsker jer rigtig god fornøjelse med læserejsen ind i de mange spændende og vidensrige artikler i dette nummer af UCN Perspektiv.

Programleder og lektor Jette Bangshaab.

Litteraturliste

- *Uddannelses- og Forskningsministeriet Forsk2025 – Fremtidens løfterige forskningsområder, Styrelsen for Forskning og Uddannelse, København 2017.